

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	19.05. 2025. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-3/25-10
VEZA:	
LEPA:	553 XXVIII
SKRAĆENICA:	PRILOG

SKUPŠTINA CRNE GORE
gospodin, Andrija Mandić, predsjednik

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore, a u skladu sa članom 130 Poslovnika Skupštine Crne Gore podnosimo **PREDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O BIRAČKOM SPISKU**, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore, predlažemo da se ovaj Predlog zakona donese po hitnom postupku.

Za predstavnika predlagača koji će učestovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određen je poslanik Momčilo Leković.

POSLANICI

Boris Bogdanović

Zdenka Popović

Andela Vojinović

Momčilo Leković

Albin Ceman

Nikola Rovčanin

Duško Stjepović

Duško Stjepović

Dejan Đurović

Dejan Đurović

Vaso Obradović

Vaso Obradović

Velimir Đoković

Velimir Đoković

Milica Rondović

Milica Rondović

Клуб посланика Демократске народне партије

Посланици:

Милан Кнежевић

Милан Кнежевић

Владислав Бојовић

В Бојовић

Јелена Кљајевић

Јелена Кљајевић

Драган Бојовић

Драган Бојовић

Bogdan Božović

Bogdan Božović

PREDLOG

ZAKON O DOPUNAMA ZAKONA O BIRAČKOM SPISKU

Član 1

U Zakonu o biračkom spisku („Službeni list CG“, br. 10/14, 20/15, 92/17, 17/19 i 03/20) poslije člana 20 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 20a

Ponovni izbori na biračkom mjestu na kojem je nadležna izborna komisija poništila rezultate izbora sprovode se na osnovu izvoda iz zaključenog biračkog spiska za to biračko mjesto.

Na ponovnim izborima mogu glasati samo birači upisani u izvod iz zaključenog biračkog spiska za to biračko mjesto.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, na ponovnim izborima za izbor odbornika ne mogu glasati birači koji su od dana zaključenja biračkog spiska do dana održavanja ponovnih izbora odjavili prebivalište u opštini u kojoj se održavaju izbori za odbornike, ili im je od strane nadležnog organa državne uprave u navedenom periodu doneseno pravosnažno rješenje o odjavi prebivališta u toj opštini.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, nadležni organ državne uprave, najkasnije do 24 časa prije dana određenog za održavanje ponovnih izbora, preko opštinske izborne komisije, biračkom odboru, za to biračko mjesto dostavlja spisak lica, ukoliko postoji, kojima je od dana zaključenja biračkog spiska do dana odražavanja ponovnih izbora prestalo prebivalište u opštini u kojoj se održavaju lokalni izbori.

Podatke o licima iz stava 3 ovog člana kojima je prestalo prebivalište u opštini u kojoj se održavaju lokalni izbori, predsjednik biračkog odbora dužan je unijeti u zapisnik o radu biračkog odbora.“

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O b r a z l o ž e n j e

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Odredbama člana 2 sada važećeg Zakona o biračkom spisku propisano je da je birački spisak izvedena elektronska zbirka ličnih podataka crnogorskih državljana koji imaju biračko pravo; da je birački spisak javna isprava, služi samo za izbore i vodi se po službenoj dužnosti; da se u birački spisak upisuju lica koja su stekla uslove za ostvarivanje biračkog prava, te da je birački spisak stalan i redovno se ažurira.

Ustavni sud Crne Gore dana 06.11.2020. godine donio je Odluku U-I br.23/17 kojom je ukinuo odredbu člana 11 stav 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika u dijelu kojim je bilo propisano da pravo da bira i bude biran za odbornika ima birač, koji između ostalih uslova, ima prebivalište u opštini najmanje šest mjeseci prije dana održavanja izbora.

Nakon što je Ustavni sud donio naznačenu odluku, došlo je do pojave fiktivne prijave prebivališta od strane pojedinih lica u opštini u kojoj se održavaju lokalni izbori, sa evidentnom namjeru da na osnovu tako prijavljenog prebivališta budu upisani u birački spisak, i protivpravno glasaju na tim izborima.

Naznačeno protipravno postupanje eskaliralo je u susret izborima za odbornike u skupštinama četrnaest jedinica lokalne samouprave u Crnoj Gori raspisanim za dan 23.10.2022. godine, i u pojedinim opštinama, posebno u opštini Šavnik poprimilo društveno zabrinjavajuću pojavu, čime se dovodi u pitanje zakonitost izbornog procesa i dodatno povećava nepovjerenje građana u rezultate izbora.

Naznačena pojava, između ostalog imala je za posljedicu i nastalu blokadu izbornog procesa u Opštini Šavnik. Naime, izbori za odbornike u Skupštini opštine Šavnik raspisani za 23.10.2022. godine, na biračkom mjestu 1. "Šavnik" i biračkom mjestu 14. "Kruševica", još uvijek nijesu sprovedeni.

U međuvremenu, prema zvanično saopštenim podacima Ministarstva unutrašnjih poslova, na biračkom mjestu broj 1., 119 birača upisanih u zaključeni birački spisak za sprovođenje navedenih izbora, odjavili su prebivalište u Opštini Šavnik, prijavili prebivalište u opštini svog prethodno odjavljivanog prebivališta, gdje su i upisani u birački spisak i gdje ostvaruju svoje biračko pravo.

Takođe, na biračkom mjestu broj 14., 34 birača upisanih u zaključeni birački spisak za sprovođenje navedenih izbora, odjavili su prebivalište u Opštini Šavnik, prijavili prebivalište u opštini svog prethodno odjavljivanog prebivališta, gdje su i upisani u birački spisak i gdje ostvaruju svoje biračko pravo.

Zakonom o biračkom spisku, između ostalog, propisano je da birač može biti upisan u biračkom spisku samo na jednom biračkom mjestu, prema mjestu prebivališta u jedinici lokalne samouprave (član 4 i član 9).

Takođe, saglasno sada važećoj odredbi člana 11 stav 2 Zakona o izboru odbornika i poslanika pravo da bira i da bude biran za odbornika ima birač koji je navršio 18 godina života, koji ima prebivalište u Crnoj Gori najmanje 2 godine i koji ima prebivalište u opštini, odnosno u gradskoj opštini, kao izbornoj jedinici.

Kako saglasno gore citiranim zakonskim odredbama pravo da bira i da bude biran za odbornika ima birač koji, pored ostalih uslova, ima prebivalište u opštini, to pravo birač gubi ukoliko mu prestane prebivalište u opštini u kojoj su raspisani izbori.

Samim tim, na ponovnim izborima na navedena dva biračka mjesta u Opštini Šavnik, biračko pravo ne mogu imati birači koji su od dana zaključenja biračkog spiska, pa do dana održavanja ponovnih izbora odjavili prebivalište u Šavniku, kao opštini u kojoj se održavaju ponovni izbori, ili im je pravosnažnim rješenjem nadležnog organa državne uprave, u tom periodu, odjavljeno prebivalište u Opštini Šavnik, bez obzira na okolnost da se i dalje nalaze u zaključenom izvodu iz biračkog spiska.

Ovo posebno ako se ima u vidu da je od dana zaključenja biračkog spiska za sprovođenje izbora za odbornike Skupštine opštine Šavnik raspisanih za dan 22.10.2022. godine, proteklo više od dvije godine i sedam mjeseci, čime se narušava i jedinstvo pravnog poretka u sistemu lokalne samouprave, jer odbornici Skupštine opštine Šavnik, izabrani na izborima 27. maja 2018. godine, funkciju odbornika nastavljaju da vrše dvije godine i šest mjeseci nakon isteka četvorogodišnjeg mandata Skupštine opštine Šavnik.

U cilju obezbjeđenja zakonitog sprovođenja izbornog procesa na ponovnim izborima, odnosno da na tim izborima glasaju samo birači koji imaju biračko pravo u opštini u kojoj se sprovode izbori, predlaže se donošenje ovog zakona.

III USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ne postoji obaveza usaglašavanja sa pravnom tekovinom Evropske unije i potvrđenim međunarodnim konvencijama.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 Predloga zakona obezbijeđene su normativne pretpostavke da na ponovnim izborima za izbor odbornika mogu glasati samo birači koji na dan održavanja izbora, u skladu sa važećim propisima imaju biračko pravo. Odnosno, da na ponovnim izborima za izbor odbornika ne mogu glasati birači koji su od dana zaključenja biračkog spiska pa do dana održavanja ponovnih izbora odjavili prebivalište u opštini u kojoj se održavaju izbori za odbornike, ili im je od strane nadležnog organa državne uprave u navedenom periodu doneseno pravosnažno rješenje o odjavi prebivališta u toj opštini.

Članom 2 Predloga zakona uređeno je pitanje stupanja na snagu ovog zakona.

V FINANSIJSKA SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Sprovođenje ovog zakona neće zahtijevati dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore za 2025. godinu.

VI RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Okolnost da izbori za odbornike Skupštine opštine Šavnik raspisani za dan 23.10.2022. godine još uvijek nijesu sprovedeni, nameće potrebu donošenja predloženog Zakona po hitnom postupku.

VII RAZLOZI ZA STUPANJE NA SNAGU ZAKONA NAREDNOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U SLUŽBENOM LISTU CRNE GORE

Stupanje na snagu Zakona o dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi narednog dana od dana njegovog objavljivanja u Službenom listu Crne Gore proizilazi iz potrebe da se, u funkciji unaprjeđenja i nesmetanog funkcionisanja sistema lokalne samouprave, bez daljeg odlaganja obezbijedi primjena predloženih zakonskih rješenja.

VIII TEKST ODREDBI KOJE SE DOPUNJUJU

ZAKON O BIRAČKOM SPISKU ("Službeni list Crne Gore", br. 10/14, 20/15, 92/17, 17/19i3/20)

Pripremanje i dostavljanje izvoda iz biračkog spiska
Član 20

Ministarstvo priprema, štampa i ovjerava izvode iz biračkog spiska razvrstane po jedinicama lokalne samouprave i biračkim mjestima i dostavlja ih Državnoj izbornoj komisiji u roku od pet dana od dana kada je donijeto rješenje o zaključenju biračkog spiska.

Izvod iz biračkog spiska za svako biračko mjesto sadrži sve podatke o biraču koje sadrži birački spisak iz člana 10 ovog zakona, kao i: redni broj upisa u okviru biračkog mjesta, mjesto za svojeručni potpis birača, naziv organa koji je sačinio izvod, datum sačinjavanja i oznaku biračkog mjesta za koje je izvod sačinjen.

Državna izborna komisija ovjerene izvode iz biračkog spiska dostavlja odgovarajućoj opštinskoj izbornoj komisiji u roku od 24 časa od časa prijema izvoda iz biračkog spiska. Ako se istovremeno održava više izbora, priprema se onoliko izvoda iz biračkog spiska koliko se puta glasa.

U roku iz stava 1 ovog člana Ministarstvo na odgovarajućem elektronskom mediju, za potrebe elektronske identifikacije birača na biračkom mjestu izrađuje i elektronsku verziju izvoda iz biračkog spiska za svako biračko mjesto.